

55

че тамъ има морско теченіе, което отъ брѣгове-ты на Америкѣ и отъ повече-то горячи страны, донася по-топлѣ водѣ камъ брѣгове-ты на Европѣ и прави въ всичкы-ты мѣста, шо лѣжатъ у заходны-ты брѣгове на Европѣ, да е по-топло, отъ колкото, вънѣтре въ тѣж чисть на свѣта, по мѣста, шо лѣжатъ на еднаквѣ ширинѣ; напр. у брѣгове-ты на Норвегиѣ е по-горяще отъ колкото въ Архангелскъ и Петроградъ, въ Лондонѣ е по-горяще отъ колкото въ Саратовъ, въ Парижъ е по-горяще отъ колкото въ Астрахань и т. н. Ирландско море, Сѣверно и Балтийско имѣть еднаквѣ и най-голѣмъ просторъ отъ сѣверъ на югъ, и три-тѣ при источни-ты сѫ брѣгове сѫ най-много развити: Ирландско и Балтийско имѣть по два голѣмы залива, при брѣгове-ти на Англиѣ и Валисъ; (Финский и Рижскій), а источній край на Нѣмско море прави Скагерракъ; и три-ти морета сѫ отворены на югъ съ протоци (Зундъ, Па-де-Кале и каналъ Св. Георгій). Отъ тѣхъ само Балтийско море е затворено на сѣверъ (Ботнический заливъ).

Тыа три морета много сѧ различять по свойства-та си: Ирландско море токо-речи не замрѣзва, и всяко има много рыба, на брѣгове-ти му всякѣ годинѣ дохождатъ много птицн. Сѣверно море замрѣзва само при брѣгове-ты и за малко врѣмѧ; то най-вече пролѣтъ е много богато съ селды и камбала. Балтийско море замрѣзва по-нѣкои мѣста, въ всичкѣ-тѣ си ширинѣ, както въ Ботническій и Финский заливъ, и всяко е богато съ дрѣбнѣ рыбѣ, като съ салакушка, кылка, малка камбила и най-вече такывы рыбы, които излизатъ по рѣкы-ты за да хврѣлятъ окро-то си, като лососи и др. Английский каналъ и Бискайский заливъ, и два-та сѫ вдавать на источенѣ жгъль въ брѣгове-ти на Европѣ, на заходѣ и два-та сѫ отворени въ океана, та брѣгове-ти, които сѧ мыять отъ тѣхъ, имѣть съсѣмъ океаническѣ водѣ; затова тамъ и животны-ты и растения-та по-вече сѧ отличять отъ оныхъ, шо сѧ вѣдѣть въ рѣкы и езера.

Английский каналъ и най-вече Па-де-Кале сѫ много богаты съ морскы растения, фукусн и морскы бухере, напр. устрици (миди), а Бискайский заливъ изхвирля (особенно въ врѣмѧ-то на приливы) на брѣгове-ты на Франциѣ и Испаниѣ много растения, отъ които правятъ потаса; тамо-